

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 164.

V Ljubljani, v petek 22. julija 1887.

Letnik XV.

Družbe sv. Cirila in Metoda

II. velika skupščina v Trstu

dné 19. julija 1887. leta.

I. Ob 10. uri je bila slovesna služba Božja v veliki cerkvi sv. Antona novega. Sv. mašo z asistenco je daroval p. n. g. kanonik Mihael Debelak. Petje so oskrbeli cerkveni slovenski pevci. Ker je bilo mnogo vernega ljudstva v prostorni cerkvi, pripravile so se prve vrste klopi samo za zastopnike družbe sv. Cirila in Metoda ter za mnoge goste.

II. Krog 11. ure pričelo se je zborovanje v „Slovanski Čitalnici“ (Monte Verde, ulica Corso).

1. Prvomestnik profesor Tomo Zupan spregovori nekako tako-le:

„Glavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda stoluje v Ljubljani — in vendar se velika skupščina naše družbe danes ni zbrala v Ljubljani, ampak tu v Trstu; mislil bi kdo: bolj na tujem — a, kaj pravim, bolj na tujem; saj „Slovan povsod brate ima!“ Povsod brate! (Dobro, dobro!) — A tu v Trstu pa bivajo prav pravecati prvorojeni naši bratje; tu evet velika podružnica družbe sv. Cirila in Metoda; tu je niknil iz slovenske zemlje prvi otroški vrtec naše družbe. In tu ne bivajo samo prvorojeni naši bratje, tu imamo tudi prvorojene svoje sestre!: Tržaške Slovenke (Živele!) namreč so si tu osnovali prvo žensko podružnico sv. Cirila in Metoda ter s tem postale mogočen vzgled Slovincem od Adrije do Drave in Mure ter od Kolpe do tam, kjer pesnik Soči gleda v „valove bode — Valove te zeleno-modre.“ V našem Trstu toraj drugo veliko skupščino morda najimenoitnejše slovenske družbe odpirajo — naj Vas, častite sestre in ljubi bratje, prisrčno pozdravljam. Da bi me vladal to uro Vodnikov duh, mislil bi — gledajoč vse ljubo Slovenstvo po svojih zastopnikih zbrano v tej sobani — kakor da bivam na Vršacu in videl bi od tu „tamkaj ravno Furlanijo“; ob njej Goriških pokrajin „planinski raj“ in Vas bivalce „dežele rajskomile“ in klical bi Vam: pozdravljeni naši Goriški mejaši! In z Vodnikom bi govoril nadaljeval: „Orat' vidim Štajarca“. Oj, to orjejo na celini slo-

venskega šolstva naši bratje na Štajarskem; zato dobro došli Štajarski domoljubi tu v našem Trstu! Z Vodnikom bi nadaljeval: „Bližnji sosed mi Ljubljana“ — iz bližnje Ljubljane ter z vsega Kranjskega bi pozdravljal tu zastopnike družbe sv. Cirila in Metoda in bi jim klical, naj vstrajajo žilavo tudi znanprej upravn na Kranjskem v sredi slovenskega telesa, v duši slovenskega delovanja. In z Vodnikom na Vršacu bi končal: „Bližnji sosed mi Ljubljana — Ziljska ... majerca“. In ko bi mi dano bilo še ljubeznipolno Tomanovo srce, njegove besede bi Vodnikovim pridejal, ljube Slovence s „polja Goratana“ pozdravljajoč: „Kviško, bratje, duše mile! — Slóvom, djanjem vsi za dom!“ Zastal pa bi s svojimi pozdravi v mestu, kjer biva nad 26.000 Slovencev, ob kojem buči Jenkovo „morje Adrijsko“ danes obsejano svojemu Bogu in svojemu cesarju zvestega slovenskega rodu. Zato Vas, častite Tržaške Slovenke in Vas, ljubi Tržaški Slovenci, imenom družbe sv. Cirila in Metoda pozdravljam izmed vseh najgorkeje — zahvaljujoč se Vam, da ste nas sprejeli danes pod svoje okrilje in Vas prosem, da ostanete družbi sv. Cirila in Metoda vdani od slej prav tako, kot ste jej bili do sedaj. Pozivljam Vas vse, častite zastopnike družbe sv. Cirila in Metoda, ki ste zbrani v tej slavni skupščini iz vseh slovenskih pokrajin, toraj sedaj na zborovanje. Iz tajnikovega in blagajnikovega poročila, ki sledi koj tem mojim uvodnim besedam, pa ste uvideli, je li vodstvo, v zvezi z vsemi podružnicami po vseh slovenskih pokrajinah, od 5. julija 1886. leta pa do danes storilo svojo dolžnost; ali je ni? (Dolgotrajno odobravanje „živio!“)

Prvomestnik nato predstavi skupščini kot vladnega poverjenika Rajka Vidica, a. k. r. policijskega svetnika.

Potem konstatuje, da je po § 15. družbinih pravil pričujočih več kot 20 opravičenih glasovalcev ter pozove tajnika, naj poroča o družbinem delovanju.

2. Tajnik Anton Zlogar naznanja, da so po §. 14 dozda zglaseni s posvetovalno in glasovalno pravico:

Izmed pokroviteljev: Banka „Slavija“ po svojem glavnem zastopniku: Ivanu Hribarji. Prof. Tomo

Zupan. Anton Žlogar. Mihael Vošnjak, državni poslanec iz Celja. Ivan Plantan, a. k. r. notar iz Zatičine.

Od vodstva: Prvomestnik, tajnik, Gregor Einspieler iz Celovca. Ivan Hribar. Dr. Ivan Tavčar.

Od nadzorništva: Ivan Zagorjan.

Od podružnic:

Prva Ljubljanska: Dr. Ivan Tavčar, pooblaščenec.

Šentjabsko-Trnovska v Ljubljani: Peter Bohinjec, Anton Šmid, Ivan Nemanič, pooblaščenec.

Šentpeterska v Ljubljani: Ivan Zagorjan, Oroslov Dolencec.

Turjaška (na Kranjskem): Jakob Gruden, Janko Kalan.

Naklo na Primorskem: Ivan Praprotnik.

Celovec in okolica: Gregor Einspieler, m. kapelan.

Brdska na Kranjskem: Janko Krsnik, graščak, dež. poslanec.

Beljak in okolica: Simon Ineko, Matija Wutti, posestnik, J. Wuherer, I. Lapuš, I. Ernejec.

Tržaška moška podružnica: Ivan Valenčič, M. Živic, Lovro Žvab, Mnsgr. Debeljak, profesor Legat, Ivan Nabrgoj, Franc Žitko.

Novomeška: Dr. Josip Marinko, za-se in pooblaščenec za Ivana Kraja.

Kropinsko-Kamnogoriška: Valentin Bernik, pooblaščenec.

Postojnska: Ivan Lavrenčič, pooblaščenec za Dr. Ivan Pitamica.

Šaleška dolina v Soštanji: Ivan Kačič, notar.

Goriška: Anton mejni grof Obizzi.

Šempaska: Ivan Batič.

Bledska: Rihard Šraj.

Premška na Notranjskem: Nikolaj Križaj.

Celjska: Drd. Dečko, prof. M. Žolgar po pooblaščenju Mih. Vošnjaku.

Gorenjska dolina: Valentin Bernik.

Senožeška: Ignac Okoren.

Kranjska: Valentin Alijančič.

Zatiška: Ivan Plantan.

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.

IV.

14. avgusta 1886.

Predragi, premili prijatelj!

Zjutraj ob 6. uri. Pred glavo sv. Tomaža Akvinskega. — Hevrika, prijatelj, hevrika! To ti je „lapis philosophorum!“ V Tolozi sem, v cerkvi sv. Saturnina v kripti pod velikim altarjem. In tu stoji pred menoj — nič manj kakor glava Tomaža Akvinskega. Hevrika! Ti si menda doktor filozofije in si se, da si to dosegl, učil ter noč in dan glavo belil, dve leti — ka-li! Jaz pa, glej, šel sem naravnost k viru, iz katerega je izvirala do sedaj še nedosežena filozofija, iz katerega zajemajo že nekaj stoletij najvišji veleumi! Glava sv. Tomaža! Pa vprašaj Galla in drugove, ali ni resnično v črepinji človeške glave vtisnjena njegova učenost, njegove dobre in slabe lastnosti? Da, cela „Summa“ je tu zobražena in jaz jo pri njenem početku gledam od obličja do obličja!

Toda na stran s šalo. Lahko mi verjameš, predragi, kake misli in občutki so se mi budili v sredi o pogledu te glave. Pač pod to črepinjo koliko vzvišenih idej se je spočelo, idealni svetovi bili so stvarjeni, izpod nje zažarila je svetu nova zvezda. Zdelo se je sicer, da je luč te zvezde otemnela, a bili so le črnotemni oblaki, ki so jo začasno zakrili; glej, v našem času so se že jeli razganjati, in Tomaževo ime zopet blišči na obzorji intelektualnega spoznanja, začuden gleda svet in strmi v daljno preteklost, v mračni srednji vek, čegar sin je Tomaž. Nismo li nedavno slišali, kako se je temu katoliškemu velikanu poklonila sicer toliko ponosna protestantska učenost?

Da predragi prijatelj, kako živo mi v tem trenutku pred dušo stopajo podobe starih skolastikov, in še nikdar v življenju nisem tako jasno uvidel razlike med vero in znanostjo, med naravnim in čeznaravnim spoznanjem, med skolastiko in mistiko; a tudi nikdar nisem bolje občutil vse prešinjajoče, zmagovalne moči Kristusove vere, tako, da tu nehoté vskliknem: Ta je naša zmaga, vera naša! Kako sijajna zmaga tebe še čaka, angeljski doktor! Kako željno se resnice žejni um človeški po toliki blodnji

k tebi povrača. O kako bodo še po evropskih vseučiliščih glavo si belili s tvojimi tezami in kakor pridne čebele srkali oživljajoči med resnice iz teh cvetk, ki tako obilno raste na tvojem vrtu!

Oglejmo si največjega filozofa, in videli bomo ob enem, na čem mi sami najbolj bolehamo.

Ta učena glava je glava velikega svetnika, katerega je Bog po svoji cerkvi z mnogimi čudeži pred svetom poveljal. Odlikoval se je pred vsem po neoskrunjeni čistosti srca in občutkov, tako, da so mu zaradi tega naredili priimek angeljskega učenika. Čuj le, kaj o njem koj po njegovi smrti spričuje večletni mu prijatelj Raynald: „Ego istius doctoris totius vitae et conscientiae testis sum et nunc generalem eius confessionem audivi; quem ita semper purum reperi sicut puerum quinque annorum. de Thoco X. 64.“ Velika resnica ta za mislece in učenjake vseh časov. Hočeš, da ti resnica razodene svoje nebeško lice, imej sam čisto oko. Stoji pisano: „Blagor jim, ki so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali“. In katoliška cerkev dejansko pripozna resnico tega stavka s tem, da nikomur ne podeli časti cerkvenega učenika, bodi si še tako učen, ako se ni odlikoval po svetosti življenja. Od druge strani pa potrjuje nas

Kobaridska na Goriškem: Anton Pipan.
Litijska: Franč Podkrajšek, Janez Batis.
Pivka na Krasu: Ivan Podboj.
Zidani most: Matej Pintar.
Tržaska ženska: Vekoslava Valenčič, Justina
Michelli, Ivanka Kalister.
Vrhniška: Ivan Lavrenčič, pooblaščenec.
Toraj jih prisustvuje obilno število, veliko več,
kakor zahteva §. 15. (Dalje prh.)

P o t o č i.

Večkrat to leto bila nam je žalostna naloga, poročati svojim čitateljem, kako je tu in tam „vihar strašan čez drn in strn grmje prihrul, ledeno zrnje v setje vsul“, večkrat morali smo sočutno s pesnikom klicati: „Gorjé ti ubogi kmet, gorjé! — Radi bi bili tolažili, a utešiti globoko rano z besedo je v tacihi slučajih težko. Danes smo še v hujšem položaji. Poročila nam je telegrafska žica iz Celovca, da je naš neumorni rodoljub, prvoboritelj slovenski v svojem stanovanji bil zavrtno s kamenjem napaden. Ta toča pa je zadela nas Slovence vse! Nismo mogli s prva verjeti brzoglavu. A ker do danes ne čitamo nikjer preklica, nam je ta vest tem globlje v srce se zajedla, čem bolj spoštujemo častitega starčka, najodličnejšega prvaka v sivem Gorotanu. Kaj je zakrivil Andrej Einspieler? Čemu s kamenjem grozite njegovi srebrobeli glavi? Tako se po pravici poprašujemo. Čist mu je značaj kot bistri vrelce izvirajoč v pogorji, neumorno je deloval vse svoje življenje po vzvišenem geslu: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Vse svoje moči posvetil je človeštvu, blažil je z besedo in peresom; še v sivi starosti ni jenjal delovati na korist Avstriji, v slavo ožje svoje domovine. . . . Vprašamo, kaj je zakrivil?

Spominjamo se, da so nekdanj narod najboljši sinovi prisegali slovenskim knezom Karintije svojo zvestobo na Gospesvetskem polji, sedaj pa najplemenitejšim možem naroda ondi kamenje krog trudne glave šviga. A kdo je to zakrivil? Dalje časa že smo imeli priliko opazovati, kako nemško-liberalni listi med seboj tekmujejo grditi koroške rodoljube, in osebno o načelniku gibanja slovenskega na Koroškem razširjati najgrše laži po svetu. Kar so sejali, to sedaj žanjejo. Sramotna obrekovanja so nosili na javni trg, hujskali so in dražili, sedaj pa žanjejo na lastno sramoto drakone surovosti, katerim so sami življenje dali.

Pač se bodo umazani listovi zagovarjali, češ, ne moremo odgovorni biti za poulične škandale nekaterih pobalinov. Res, takih — priznavamo — najde se povsodi. Toda mirnega starčka napadal ne bo ni najzlobnejši lopov. Človeka, ki nikdar svojemu bližnjemu žalega ni storil, niti nameraval, more le slepa strast in najeto razbojništvo motiti v mirnem spanji. Zato pa se bomo vedno s zaničevanjem obračali do tako podle agitacije, kakoršno zavzema nemško-židovsko časnikarstvo na Koroškem. V oči nam bodo metali ti prvaki nemške spravljivosti polpretekle prizore iz Križevniških ulic v Ljubljani! A vprašamo le, kaj je bil Grün Slovincem, kaj je Einspieler Nemcem?

v tem le jeden površen pogled v zgodovino. Početek in pravi vzrok vseh herezij najdemo vedno le v strastnem razuzdanem življenji. Česa si imamo toraj obetati od tako zvanih filozofov in učenjakov naše dobe, pri katerih tolikokrat nahajamo pregrešno življenje? Bi ne imel že sam ta razlog dovolj biti, da se odločno obrnemo od naukov Voltaire-jevih, Rousseau-ovih, od nazorov, ki jih najdemo v podobljene pri Goetheji in družih? „Po njihovem sadu jih bote spoznali.“ More li od Boga, večne resnice, odpadlo pravno strohnelo drevo pognati kali pravega resničnega spoznanja? Vsekako priporočal bi jaz, posebno neskušeni mladini, predno se z umom in srcem oklenejo ktereга-koli filozofa ali pesnika, naj bi pred vsem vprašali, kako je živel?

Toda ta glava, pred katero stojimo, je drugič svoj razum vklanjala veri. Pismo nas uči: „Moj pravični iz vere živi.“ Tak je bil sv. Tomaž: mislil in umoval je iz vere. Bilo mu je geslo: Verujem, da znam. Njegova filozofija vzrastla je iz tal večnih resnic, ki nam jih je Bog po Kristusu razodel in je zatoraj večno nepremakljiva, kakor krščanstvo samo. Tako da tudi o njej se dadó nekako vpora-

Mož, ki nikdar ni zaničeval nemške narodnosti, ki nikdar ni tlačil nemških kmetov, mož, ki nič drugega ni želel, kakor koristiti po postavnem potu ubogemu, zatiranemu svojemu narodu, ki je želel pridobiti mu pravice po ustavi zagotovljene vsakemu narodu v Avstriji, tak mož — poln miru in ljubezni, pač ne zasluži, da bi ga s kamenjem pobijali!

Slovenci smo silno užaljeni zaradi tega hudobnega čina. A povedati moramo očitno, da čem bolj napadajo hudobni jeziki in strupena nam peresa plemenitega rodoljuba in prvaka Slovencev, tem bolj ga bomo bratje ljubili. Svesti si tega, hočemo skoro pokazati, da častimo, spoštujemo, ljubimo svoje zaslužne moze, da slavimo slovenske mučenike!

K.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. julija.

Notranje dežele.

Avstrijsko *finančno ministerstvo* se je pogajalo z ogersko vlado, da se zniža cena soli. Obravnave so bile brezuspešne, ker ogerska vlada ni hotela potrditi dotičnih nasvetov.

Ministerstvo za *deželno brambo* je izdalo naredbo, da ne more noben rezervni častnik preklicati svoje objave, ako se je oglašil za črno vojsko in nima posebno važnih izgovorov.

V *Pulji* so v sredo praznovali obletnico slavne bitke pri Visu. Slovesnosti so se vdeležili najvojvoda Karol Štefan in mnogo občinstva.

Poljski državni poslanec Kopyczinski je te dni poročal svojim volilcem o delovanji v državnem zboru. Rekel je med drugim: Ko so centralisti postavljali volilni red za državnozbornske volitve, gledali so v prvi vrsti na to, da potisnejo Slovence v manjšino. Pri volitvah so podpirali borzijance, brezverce in skopuhe. V mestih in velikem posestvu so si zagotovili večino, občinam so pustili primeroma le malo število poslancev. Ti poslanci so le malo skrbeli za blagor poljedelcev in rokodelcev. Skovali so nove šolske postave, ki se ne ozirajo mnogo na želje in potrebe kmetijskega stanja, akoravno mora ta stan nositi največ bremen. Gospodarili so 19 let. Sedanja večina pa podpira vlado in se poteguje za avtonomijo posameznih dežel. Poljski klub se poteguje v državnem zboru za poljedelstvo in rokodelstvo, nižje železnične tarife, vrejevanja vodá, borzni davek itd. Poljaki so zvesto vdani avstrijski državi, ker Rusija in Nemčija nameravate zatreti poljski narod. Kopyczinski upa, da bodo Poljaki v prihodnjem zasedanji državnega zbora več dosegli, kakor do sedaj.

Hrvatski ban se je 19. t. m. odpeljal za štiri tedne na odpust v Hedervar. Sekcijski načelnik notranjih zadev, Stanković, je odpotoval v Marijauske toplice. Med tem časom bo vlado zastopal dr. Spevec.

Vnanje države.

Iz Bruslja se poroča, da je *papežev* državni tajnik kardinal Rampolla poslal vsem nuncijem okrožnico, v kateri popravlja poročila časnikov o rimskem vprašanji. Prvi pogoj sprave med papežem in italijansko vlado je, da ostane Rim papežu. Ako papež nima svoje dežele, ni mogoča njegova popolna neodvisnost in veljava. Papež potem ne more neodvisno izvrševati svoje duhovne oblasti. Okrožnica se konča: Če ministri trdijo v zbornici, da

Italija ne potrebuje sprave s papežem, na protujejo obtemu mnenju Italijanov. Ako italijanska vlada ne posluša teh nasvetov, bo sama odgovorna.

Pristaši prejšnjega *srbskega* ministerstva še vedno napadajo Ristića in njegove tovariše. Raznesli so že pred tedni glas, da bo kralj Milan Kristić poklical na krmilo, akoravno so dobro vedeli, da to ni takoj mogoče. Naprednjaki bi radi najpred poskusili s Kristićem, da vrže sedanjo vlado in zopet Garašaninu pripravi pot do ministerstva. To se je enkrat že zgodilo. Kristić pa je gotovo toliko previden, da drugič ne bo za Garašanina pobiral koštanja iz ognja. — Angleški časnik „Times“ je 18. t. m. objavil pogovor svojega dopisnika s kraljem Milanom. Kralj je najprvo priznal, da so ga na Dunaji zelo prijazno sprejeli. Sprva sicer niso bili zadovoljni Dunajski krogi z novim srbskim ministerstvom, sedaj so se sprijaznili z novo vlado. Garašaninovo ministerstvo se je preživelo. Kralj dvomi, bo li Ristićevo ministerstvo pri prihodnjih volitvah dobilo večino. Vnanja politika se v zadnjem času ni spremenila. Ristić je zmeren in se ravna po sedanjih razmerah države. Srbski narod noče biti odvisen ne od Rusije, ne od Avstrije. Kralj pri teh besedah vzdihne in nadaljuje: Pogoji, s katerimi životarijo male države vzhodne Evrope, so skoraj neizvršljivi. Ne moremo naprej brez Avstrije ali Rusije. Obema državama ne moremo vstreči. Če se naslanjamo na eno, žalimo drugo. Vlada rj teh dežel so bili pravi mučeniki. V Srbiji so odstavili Miloša, Karadjordjevića, umorili Mihajla. V Črnigori so umorili Danila, v Grški odstavili Otona, v Rumuniji Kuzo, v Bolgariji prince Aleksandra. Jaz sem, nadaljuje kralj, 19 let na prestolu, in kdo vé, ktere nevarnosti me čakajo. Gledé prince Koburškega misli kralj Milan, da ga Rusija ne bo potrdila. Tudi prince ne pojde po njegovih mislih v Bolgarijo, ako ga Rusija ne potrdi. Ko dopisnik kralja opomni na govorico, da so njega imenovali kot kandidata za bolgarski prestol, odgovori kralj, da je vedno pospeševal misel o balkanski zvezi. Močna balkanska država bi bolj pospeševala evropejski mir, kakor sedanje male države. Ko bi Bolgari njega volili, šel bi v Trnovo. Kot slovanski vladar bi ne odbil povabila slovanskih bratov. Zveza balkanskih držav bi bila mogoča le pod turško protekcijo. Dotični dopisnik se je razgovarjal tudi z Ristićem. Ta mu je priznal, da je v Srbiji škodljiva politika proti Avstriji. Srbija si mora pomagati iz finančne zadrege, in to je mogoče z varčnostjo in mirno politiko. Ristić upa, da bo pri prihodnjih volitvah dobil večino.

Bolgarska deputacija je končala svojo nalogo. Prince Koburški ji je odgovoril, da se bo v 14 dneh odločil. Kaj bo potem prince odgovoril Bolgarom, je skoraj že gotovo. Rusija ga ne potrdi, in prince ostane doma. Kakor se poroča z Dunaja, vrnil so se v Bolgarijo štirje člani deputacije: Stojlov, Stojanov, Šišmanov in Mehemed Efendi. Drugi ostanejo še na Dunaji, da počakajo odgovora. Dunajski „Fremdenblatt“, ki ima zveze z ministerstvom vnanjih zadev, pisal je, da so Bolgari sanjali lepe sanje, ko so volili prince Koburškega. In v resnici so bili koraki bolgarskega sebranja le sanje. Bolgari se bodo morali vdati in sprijazniti z Rusijo. Stambulov in tovariši bodo morali odstopiti.

Francoski senat je sklenil nujnost predloga o poskusni mobilizaciji in ga izročil finančni in vojaški komisiji, da se posvetujejo o njem. Finančna komisija je že izrekla svoje mnenje o predlogu. S finančnega stališča bi ga zavrgla, z ozirom na armado bo zanj glasovala. — Znani Schnaebele, o katerem je bilo pred tedni toliko govorenja, ima že svojega naslednika. Nek Nemec, Zangerle, je bil pred leti pek v Parizu. Te dni se je vrnil v Pariz, da umori kacega francoskega uradnika. Ker so ga zapodili, gré v Pagny in tukaj trikrat ustrelil na komisarja. Ta dogodek sam na sebi ni velicega pomena, vendar imajo francoski sovražniki Nemcev

biti besede: „Ti si skala . . . in peklenska vrata je ne bodo premogla.“

Kamen, ob katerem so se filozofi stare in nove dobe spodtaknili in glavo si razbili ter zabredli v labirint panteističnih zmot, bilo je vedno in menda tudi bode vprašanje o substanci, o osebnosti, o potenci in aktu, materiji in formi, v tej točki stekajo se več ali manj vse niti filozofije. Verni razum najde ta vprašanja jasno in nedvomno rešena v večlovenji Sinu Božjega in v resnicah, ki se neposredno ali posredno izvajajo iz te skrivnosti. In tej skrivnosti podvrget je Tomaž svoj razum ter oborožen z živo vero lotil se je z aksijomi naravnega razuma razjasnovati in tuhtati razodete resnice; in res on je ta vprašanja iz vere toliko pojasnil in tako nedvomno utemeljil, da je enkrat za vselej presegel vse veleume; stare popravši, kar so grešili, novim pa varno pot odmerivši, po kateri jim je hoditi, da ne zabredó.

In oh, te varne poti, da bi je ne bila zapustila filozofija zadnjih stoletij! Toda proglasila se je v 16. stoletji osamosvojba kakor v veri, tako dosledno tudi v filozofiji. Izneverivši se človeštvo staremu gaslu, povzdignilo je védo nad vero, um nad nezmot-

ljivo avtoriteto Božjo in katoliške cerkve. In kam smo prišli? Do nihilizma v spoznanji, v nravi, v življenji. Ali čudo toraj, da se že spet oziramo po rešilni zvezdi, po sv. Tomaži?!

Toda vem, nekaj našim modrijanom ne more v glavo. Nedostojno je za človeški razum, da se vklanja verskim skrivnostim: „Glauben heisst nichts wissen!“ Tako pridiga nemška učenost. Toda kaj mislite vi, ki tako oporekate, o katoliškem spoznanji, kaj je pred — verovati ali vedeti. Mi sicer verujemo in iz vere živimo, a pri tem vendar tudi vemo in znamo, zakaj verujemo. Tudi mi poznamo, ko nam je odgovor dati za našo vero, razloge, ki nas k veri nagibljejo; zovemo jih razloge ali opravičbe verovnosti, katerim pred vsem prištevamo čudeže. S tem dokažemo, da se je Bog resnično pravi veri razodel in jo oznanjuje po svoji cerkvi, s katero vedno biva, tako, da kar ta uči, je gola resnica, da si razumemo ali ne. Potem takem ne more nič bolj umno biti, kakor besedi sv. cerkve verovati. Nobena vera ni filozofično bolj opravičena in utemeljena, kakor katoliška. Ako je pa vera resnična, bilo bi neumno, pri naravnem umovanji na njene nauke se ne ozirati; vemo namreč, da um človeški je zmotljiv, zatoraj pa mora hvaležno

povoda dovolj, da pišejo in govoré proti Nemčiji. — Kakor smo že omenili, sklenili so radikaleci zvezo, da se zopet ožive ideje velike revolucije leta 1789. Okoli 200 radikalcev je podpisalo oklic, ki se je objavil v radikalnih časnikih. V oklicu zahtevajo ločitev cerkve od države, občinske prostosti, varstvo žensk, brezplačen pouk, podporo starim ljudem, kredit delavcem, brezplačno pravosodje, enakopravnost v vojaški službi itd. Ponoviti hočejo, kar so ustanovili njihovi očetje 1792. l.: veliko stranko rodoljubov, ki hoče braniti francosko zemljo in gojiti revolucionarne ideje. Podpisani so med drugimi: Clémenceau, bivša ministra Granet in Lockroy, židovski senatorji Naquet, Rochefort, Vacquerie, Basly, Dreyfus, Sagues, Isaac, Mayer.

Angleški liberalni unijonisti so pretili vladi, da jo zapusté, ako ne premeni irske zemljiške postave; v prvi vrsti zahtevajo nižjo zakupnino. Konservativna stranka se je o tem posvetovala. Lord Salisbury je razložil tirjatve liberalnih unijonistov. Priznal je, da so proti konservativnim načelom, vendar jih mora vlada podpirati, da se obdrži na krmilu. Večina zbranih poslancev je potrdila Salisburyjev nasvêt, ker v sedanjih razmerah boljša rešitev vprašanja ni mogoča. Manjšina je očitala Salisburyju, da je zatajil konservativna načela. Nevarnost ministerske krize je začasno premagana, vendar je mogoče, da v kratkem odstopi sedanja vlada.

Italijanska vlada v kratkem povabi francosko in avstrijsko k obravnavam o novi trgovinski pogodbi. — Iz Italije se je vsako leto izseljevalo mnogo ljudi. Ker pa neizkušeni ljudje na tujem večkrat ne vedó, kje bi v potrebi iskali pomoči, hočejo laški škofje ustanoviti neko društvo, ki bo izselnikom dajalo svête in pomoč v potrebi. Namen društva je: 1. skrbeti, da agenti ne goljufajo nesrečne ljudi; 2. ustanoviti za Italijane poseben urad, ki bi onkraj morja skrbel za delo; skrbeti, da izselniki na potovanji in v boleznih dobé potrebno pomoč; 4. skrbeti, da izselniki tudi na potovanji niso brez verske tolažbe in pomoči. Pravila so v Rimu že potrjena in se bodo poslala ameriškim škofom, da v svojih škofijah ustanové dotične odbore za podporo italijanskih izselnikov.

V **Carigradu** se utegne ministerstvo premeniti. Že pred nekaterimi dnevi so pisali časniki, da odstopi sedanja vlada. Turški časnik „Nizan“ je ostro napadal vlado. Veliki vezir je neki hotel vsled tega odstopiti. Na njegovo mesto bi prišel predsednik državnega sveta, Aarifi paša. Tudi vnanje zadeve in finance hoče sultan izročiti drugim osebam.

Turški sultan je poslal na **Kreto** Mahmud pašo. Takoj po svojem prihodu se je posvetoval s krščanskimi člani narodnega sebranja. Naštevaj jim je, koliko je Turčija že storila za prebivalce na otoku, in jim je obljubil, da bo sultan spolnil vse opravičene želje. Poslanci so potem sklenili, da se brzojavno zahvalijo turškemu sultanu.

Iz Peterburga poročajo „Daily News“, da je **afgansko** mejno vprašanje vendar rešeno. — Nek ruski list piše: Že je preteklo več tednov, ko je ruska armada prišla v Kerki. Boharske oblasti in prebivalci so Ruse prijazno vsprejeli. Ta prijaznost se vedno vtrjuje. Prebivalci so se privadili Rusom. Afganci dohajajo vsako sredo v Kerki na trg in prodajajo živino, žito in drva. V zadnjem času ni bilo prepirav med Afganci in Boharci. Sprva so se Afganci bali, da pride ruska armada tudi v Afganistan; sedaj so se pomirili.

Prebivalci v **Egiptu** niso vznemirjeni, ker sultan ni potrdil pogodbe. Večina je zadovoljna, da ostane vse pri starem. Anglija bo skoraj gotovo tirjala, da Muktar paša zapusti Egipt, ker njegovo bivanje v Egiptu je sedaj brez pomena. V pogodbi je Anglija obljubila, da zmanjša svojo armado v Egiptu; sedaj pa ostane vsa armada v deželi. Vojaški poveljnik general Stephenson se vrne sredi avgusta v London.

Izvirni dopisi.

Iz **Ljubljane**, 20. julija. (Razstava ženskih ročnih del.) V Rudolfsku so te dni izloženi umetni izdelki ženskih rok, zlasti veznine. Osnovala je to razstavo gospdč. Ivana Föderl-ova, in pripoznati ji moramo veliko zaslugo zaradi tega, kajti take izložbe mnogo vplivajo na okus, likajo ga, vabijo k posnemanju in vzbujajo čut za dostojno okrasbo. Razstava je vravnana spretno in obsega najraznejše izdelke: od krpanja in najpreprostejšega križnega vboda do najelegantnejšega perila in prekrasnih umetnih slik, napravljenih z iglo in barvenimi nitkami.

Oglejmo si te izdelke nekoliko natančneje, in ocenimo nekatere, vsaj kolikor vkus in okó pové lajiku v tej stroki. Težko je pri toliki raznoličnosti pričeti z natančnejim opisovanjem, težko je to raznovrstnost spraviti v réd, da se stvari lažje ogledajo.

Razdelili bomo vse te izdelke po tehniki, s katero so izvršene raznovrstne veznine. — Pričnimo z gladkim vbodom (Plattstich). Veziljenje z gladkim vbodom imenovali so že nekdanj in imenujejo še zdaj slikanje ali pisanje z nitkami ali pisanje z iglo (Federmalerei, Nadelmalerei) in to po pravici, kajti raznobarvene nitke se dajo všiti v platno ali svilo prav tako poljubno, kakor se dá pobarvati z bôjami. S takim vbodom so vezili že Asirci, in še današnje dni je ta tehnika na Kitajskem in v Indiji najnavadnejša. Podobe nastanejo na ta način, da se uvrsti po več vbodov drug poleg drugega; vrste pa se vbodi tako, da se dotikajo po dolžini. Ker pa konec jedne nitke lahko sega čez konec druge, možno je na ta način sestavljati vsakoršne oblike, bodisi ravne ali okrožne. Ume se, da se veziljenje z gladkim vbodom mora ravnati po blagu, na katero se vezili, in po namenu, čemu se vezili. Na lahko, prozorno blagó se bo vezililo drugače kakor na močno, težko, na usnje drugače kakor na svilo.

Z ravnim ali njemu sorodnim vbodom izvršenih veznin najdemo mnogo v razstavi, n. pr. posteljno opravo, namizni podložnik (Tischläufer), strogo stilizovan, vezen z rudečo prejo (delo gđč. Föderlove); namizni podložnik, vezen z bombažem v lepo vbranih barvah; drug tak prtič po japonskem obrisu izdelan vkusno (delo gospé Drenikove). Gospdč. pl. Renzenbergova in gospá Hlavka imate izložene razne vzorce s tem vbodom; ravno tako se nahajajo iz zavoda gospé Huth-ove in iz dekliske sirotišnice Lichten-thurnove razni izdelki po tej tehniki.

Z gladkim vbodom se res ornamentika giblje kaj prosto; toda ta prostost mora biti podrejena višjim zakonom dobrega vkusa; oblike in barve morajo biti v prijetnem ravnotežju in v pravem razmerju. Zdi se nam, da se pri nekaterih vezninah ni vselej oziralo na ta zakon; pri drugih pa so tehnika, oblike in barve, rekli bi, skoraj dovršene in kažejo veliko ročno spretnost.

Iz **Rovt**, 18. julija. (Nova maša.) Raznovrstnih slovesnosti že doživeli smo pri nas, a take slavnosti še ne pomnimo, kakoršno smo obhajali včeraj ob novi maši č. g. Ivana Nep. Hladnika, rojaka našega. Imeli smo sicer že dve novi maši v

naši župnijski cerkvi, ki sta jih opravila tukajšnja rojaka, toda včerajšnja slovesnost prekosila je vse!

Odkar so stopili sedanji g. novomašnik v semenišče, radovali smo se vsi Rovtarji s svojim preč. gosp. duhovnim pastirjem vred tistega srečnega in veselega trenutka, ko bo stopil naš rojak prvikrat pred božji altar opraviti Vsegamogočnemu najsvetejšo daritev. Včeraj se nam je pričakovanje izpolnilo. Zbralo se je ljudstva od vseh strani toliko, da naša za domače pač zadosti prostorna cerkev ob tej slavnosti ni mogla sprejeti vseh došlih vernikov. Pač dobro, da vreme ni bilo deževno, pa tudi ne preveč soparno, tako so lahko tudi oni, ki v cerkvi niso mogli biti, vendar lepo pobožno klečé okoli cerkve vdeležili se vseh duhovnih dobrot. Prva priprava na novo mašo bila je, da smo po opominu č. g. župnika pričeli skladati za novi mašni plašč, da bi novomašniku napravili nekako posebno veselje s tem, da jih tudi novo oblečemo. Pa še več! Odlični možje zložili so še posebej za šest novih svečnikov na velik altar: žene dale so popraviti svetilnico pred svetim Rešnjim Telesom, in č. g. župnik oskrbeli so na svoje stroške popravo stare monštrance, in so zraven tega še novo prekrasno naročili pri g. Zadnikarju, katero smo ob novi maši prvikrat občudovali. Sosedje Logačanje in tujei iz raznih krajev hvalijo ne samo zdravi Rovtarski zrak, ampak tudi ljubo in prijudno vedenje tukajšnjih prebivalcev. Ne bom opisoval, kako radi dovaževali so fantje mlaje že teden prej za novo mašo, kako pridno so deklice pletle vence in zastavice za-nje šivale, kako lepo ozališana je cerkev bila znotraj in zunaj, le rečem: storil je vsakteri po svoji moči! Ko pride zadnji dan, to je sobota pred slavnostjo, bilo je vse po konci, pokali so topiči in oznanovali celi duhovnjiki, da se kaj enacega ne godi v soseski vsako leto, a še na več let ne!

Vrhunec veselja bil nam je dan 17. t. m. Reči moram, da je bil to „dan, ki ga je naredil Gospod“. Okoli 150 svatov zbralo se je pred 10. uro v župnijskem poslopju ter so prejeli vsakteri svoj krasen šopek v spomin veselega dneva. Točno ob 10. uri jamejo pokati topiči na bližnjem holmcu, prične se slovesno jako lepo vbrano zvonjenje in pritrkovanje med tem, ko se vrsta zbranih svatov napoti v svetišče božje. Kaj čem opisovati posameznosti? Vsak, ki je bil kedaj pri novi maši, gotovo mu ni bilo žal, če je storil še tako daljno pot. A zamolčati vendar ne morem in ne smem, da smo slišali prekrasen nagovor, ki so nam ga govorili preč. gosp. profesor dr. Lampe. Počastilo nas je tudi izmed preč. duhovščine do blizo dvajset gospodov. Vsled marljivega prizadevanja našega gosp. župnika in po trudu g. učitelja se je vse v najlepšem redu vršilo, brez kake nezgode. Preobširno bi bilo poročilo, ko bi hotel vse prekrasne slavnostne napise na cerkvenem, župnijskem, novomašnikovem poslopju in drugej naštevati, ali voščila praviti, ki so se izrekala novomašniku in došlim gostom; rečem samo to-le: „Bog ohrani novomašnika, rojaka našega, na mnogaja leta v duševni in časni blagor vernih vdanih mu ovčie!“ —r.

Pri sv. Gregorji, 20. julija. Umrl je pri nas dne 18. t. m. g. Matevž Brencé, bivši uradnik trgovinske zbornice v Ljubljani. Pokojni rajni bival je za časa svoje dolge bolezni pri svojem bratu,

sprejeti dar vere, ki mu je varna voditeljica po temi človeških zmot. Ne sme se pa trditi, da katoliška filozofija ni prava, ker dasi se ozira po zvezdi svete vere, stoji vendar na lastnih, čisto naravnih načelih. Le napuh, ki je proglasil človeka neodvisnega od Boga, vero ošabno zametuje, češ, hodil bom sam, ni mi treba, da me božja roka pridržuje.

Na dalje pa ne smemo zamolčati, kaj daje filozofiji sv. Tomaža pred vsem nepremično trdnost. On svojega zistema ni kar naravnost iz zraka snel, in ne zmenivši se, kaj so drugi pred njim mislili, sezidal ga. Ne, Tomaž, kolikor se oziramo na njegovo čisto naravno umovanje, stoji na tleh starodavnih velikih prednikov Avgušтина in pred vsem Aristotela. In prav to je znak prave filozofije. Človeški rod je namreč organska celota, ki se polagoma razvija in napreduje. Preteklost stavlja pogoje poznejšemu razvoju, in bodočnost se naravno ter varno razvije le iz preteklosti. To velja na malem, kakor na velikem. V katerikoli stroki človeškega tvezanja ni nič bolj nevarnega in pogubnega, kakor brezmiselno pretrgati nit starih tradicij. Zatoraj imajo tudi filozofični zistemi, ki sovremenike z začudenjem napolnujejo radi velike izvirnosti in no-

vosti, večidel kratko veljavnost; kmalu se sprevidi, da so zidani na slaba tla, nepraktični za življenje, bolj proizvod sanjave domišljije, nego zrele preudarnosti in resne izkušnje. Kako malo časa je trajala slava Güntherjeva in njegovih drugov, ki so se drznili neodvisno od starih in srednjih stvariti po vsem novih zistemov krščanske filozofije?

Ne tako Tomaž. Vztrajno je študiral in temeljito razlagal knjige velikega Aristotela, enega najslavnejših svojih prednikov. Zatoraj se pa njegov filozofični zistem ne more zvati po vsem popolnoma nov. On je poslopje Aristotelovo, poslopje naravne filozofije le mojstersko dovršil. Z onim spoštovanjem in blagočestjem, ki smo ga prednikom dolžni, pridružil se je starim Peripatetikom in prižgavši luč svetega evangelija, razmotraval skrivne kote njihove filozofije. Zarujavele kamne je z nova oklepal in zlikal, druge premestil, one pa, ki se niso prav podali duhu evangelijske resnice, je iz zida izrul in s pravimi nadomestil. In tako se je izpod njegovih rok vzdignila nerazdevna trdnjava — peripatetične filozofije.

O da bi mi globoko v srce vtisnili si važno resnico, da je za razvoj vsakega naroda pogubno

oddaljiti se od edino prave učiteljice — zgodovine in njenih tradicij. A prav ta zgodovina in njeni nauki novejšim večkrat nič kaj niso priljubljeni. Vemo dobro, zakaj. Preteklost naša in sploh cele Evrope je krščanska, zgodovina krščanska: a zdaj hoteli bi krščanstvo zatreti in človeštvo vsposobiti za novo krščansko kulturo. Najzdatniši pripomoček pa v dosego tega smotra je gotovo, da se v narodih pred ko mogoče zbrše spomin na krščansko preteklost in njene spominke, ki tako odločno obsojajo socijalizem, komunizem in druge nove doktrine, s katerimi hoté preroditi in osrečiti narode.

Mi pa, dragi prijatelj, oklenimo se Tomaža, kterega ime je nezmotljivi papež Leon XIII. spet proslavil pred vesoljnim svetom in nam ga priporočil v študij. Neverjetno je, koliko modrosti je skrite v onih srednjeveških zaprašenih folijantih. Tudi v pobijanje današnjih sovražnikov podaje nam Tomaž neprecenljivo orožje, da bi le spretno znali je sukati! Tomaž pisal je za vse veke, slava njegova ne mine nikdar!

Pozdravlja Te Tvoj

Samotar.

preč. gosp. Iv. Brencetu, kjer ga je dohitela smrt. Danes vršil se je jako lep pogrebni sprevod, pri katerem so rajnemu izkazali poslednjo čast preč. gg. župnika Voglar iz Sodražice, in L. Gergolj iz Velikih Lašič, istotako č. g. Dobnikar, kaplan Laški, g. deželni poslanec Pr. Pakiž, gg. učitelja M. Vrbič in Črnagaj — in slednjič veliko občanov. V cerkvi zapela se je rajnemu Jenkova „Na grobéh“ in na pokopališču „Jamica tiha“. Med družimi lepimi vencu odlikoval se je zlasti krasni venec blag. g. Murnika, tajnika trgovinske zbornice. Rajni bil je v najlepši dobi. Naj v miru počiva!*)

Domače novice.

(Gosp. deželni predsednik) se je včeraj odpeljal na kratke počitnice v Radovljico.

(Krški knezoškof mil. g. dr. J. Kahn) pride prihodnji ponedeljek v Ljubljano.

(Stritarjevih zbranih spisov) je izšel 5. snopič.

(Književno naznanilo.) Natisnili in založili so Blaznikovi nasledniki „Nauk, kako pomagati živini o porodu, in kako po porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati porodne bolezni.“ Knjigo je spisal ranjki dr. Janez Bleiweis ter jo menda namenil živinozdravnikom. Koristila bo tudi gospodarjem živinorejcem. Le toliko prosimo: naj nihče te knjige otrokom in nedoraslim ne daje v roko.

(Na rajskem Bledu) je letos, kakor čujemo, manj gostov, kakor druga leta. Nekoliko je menda kriva nova taksa, ktero so vpeljali. Vsak gost, ki ostane čez pet dni na Bledu, mora plačati 3 glid. Ker se marsikteri brani plačati določeno svoto, prosili so nekteri krčmarji, da se prekliče dotična naredba.

(Za župana) so si izvolili v Železnikih 20. t. m. g. Josipa Levičnika.

(Strelna) je udarila 20. t. m. v Dolenji vasi pri Ribnici v nek skedenj. Ljudje so bili preplašeni, ker so se bali enake nesreče, kakor je 8. t. m. zadela Ribniški trg. Požarni brambi, Ribniška in domača, ste hitro zadušili ogenj.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Wolf, kapelan v Gornjem Gradu, pride k sv. Štefanu pri Šmarji; č. g. A. Kapus, kapelan v Vitanji, pride v Slivnico pri Celji, in č. g. novomašnik J. Šelih v Vitanje.

(Milodare) dovolil je nabirati ekscelencu štajarski cesarski namestnik baron Kübeck za tiste nesrečneže po Kranjskem, katerim je dne 15. junija toča pridelke pobila.

(Pogorel je) dne 16. t. m. zjutraj na vse zgodaj v Ptuji mlin Franceta Lorenčiča na reki Dravi, ki je ondi na čolneh stal. Ogenj širil se je s tako urnostjo, da je bil v malo minutah kar h krati ves mlin v ognju. Še celó čolni so zgoreli. Požar je uničil tudi žitno in močno zalogo. Sreča, da ni bilo vetra, in pa da so bili gasilci takoj pri rokah, ki so ogenj takoj omejili in pazili, da se niso goreči čolni po Dravi odpeljali proti mostu, ki bi se bil ob tolišnjej suši brez dvojbe vžgal.

(Vojaške vaje v Graški okolici) se bodo vršile od 14. avgusta do 8. septembra. Vaj se vdeležé trije batalijoni 47. pešpolka iz Maribora, 2. in 4. batalijon 87. pešpolka iz Celja in Ptuja.

(Duhovske spremembe v Tržaško-Koperski škofiji.) Č. g. J. Slapar, duh. pom. v Lanišću je premeščen v Podgorje; č. g. A. Notar, kapelan iz Klanca v Plavje; č. g. M. Dobrovec, kapelan iz Podgorja v Klanec; č. g. Mohorič iz Drage v Brezovico; č. g. Stržinar iz Brezovice v Drago; č. g. Grašič z Gradišča v Pičani in č. g. Kurelič iz Pičana v Zminj.

(Umrli je) v Trstu in bil včeraj (21. julija) pokopan prečast. gosp. Vincencij Battalia, kanonik, penitencijar, konzistorijalni svetnik itd. Star je bil 70 let, katerih je 47 v duhovniškem stanu preživel. R. I. P.

(Gimnazija v Pazinu) je imela koncem t. šolskega leta 102 dijakov. Prvi red z odliko sta dobila dva dijaka, prvi red 77, drugi red 17. Po veri so vsi katoliki; po narodnosti je 56 Italijanov, 28

Hrvatov, 11 Slovencev, 7 Nemcev. Iz Pazina jih je bilo 23, iz Primorja 64, iz Kranjske 10, iz Gorenje Avstrije 1, iz Dalmacije 2, iz Ogerske 1, iz Rusije 1. Kakor vidimo iz števil, je Pazinska gimnazija slabo obiskana.

(Na Koperski pripravnici) se je oglasilo k zrelostnim izpitom 16 pripravnikov, 8 Slovencev, 4 Hrvati, 4 Italijani. Vsi so naredili izpite z dobrim uspehom, Slovenec iz Tržaške okolice, gosp. Grmek, z odliko.

(Umrli je) 18. t. m. ob 1/2 11. uri po noči v Samoboru na Hrvaškem umirovljeni župnik Vinški, g. Matija Šutej, star 72 let. Huda bolezen in velika revščina bili ste mu zadnja leta zvesti spremljevalki. Zadel ga je mrtvoud. Naj v miru počiva!

(Na Zagrebškem vsenčilišču) je izvoljen rektorjem profesor J. Smečiklas, kterega je vlada potrdila.

Razne reči.

— „Gospod pater, kaj se Vam zdi, ko bi imeli duhovniki kako pravdo s peklenščekom pri Bogu, kdo bi pač pravdo dobil?“ vprašal je nek pravdarski odvetnik znanega P. Abrahama a sancta Clara. — „Prav gotovo satan!“ se mu odreže pater. — „Kako to?“ vpraša osupnjen odvetnik? — „Zato, ker ima vse pravdarje na svoji strani.“

— Hudomušno vpraša gost krčmarja: „Kako se pa imenuje to vino?“ — „Rebula“ odgovori krčmar. — „Tako?“ — „Kakovo ime pa je to, rojstno ali krstno?“

— Sodnik vpraša: „Koliko ste stari?“ — Tožnica: „Trideset let.“ — Tako, pravi začudeno sodnik, ko ste bili pred štirimi leti tukaj pri sodbi zaradi neke dedščine, ste pa tudi rekli, da ste stari trideset let! — „Vedó, gospod sodnik, jaz nisem ena tistih, ki govore pri sodnji danes tako jutri drugače.“

— Važni izraz. Glasoviti zdravnik Hufeland se je prilično izrazil: Hudo je, da morajo ljudje kašljati, kadar jim kaj napačnega „v grlo“ pride; ako bi pa morali tudi kašljati, kadar jim pride kaj napačnega „iz grla“ — o! potem bi ne bilo hripanja niti konca, niti kraja!

— Vinotržec v zadregi. Zdravnik: „Vi ste sedaj okrevali, a potrebujete še krepčave. Gosp. Hirsch izpite toraj vsaki dan dva litra dobrega, a „pravega“ vina.“ — Vinski trgovec: „Prav dobro! a gospod doktor kje tacega dobim?“

— „Imaš lepo suknjo“, pravi baraba fakinu. „Koliko te pač stane?“ — „Hm, odgovori fakin, najmanj tri mesece, ako pride na dan.“

— Dobro — slabo! „Gospá Štrukljeva, Vaša kava ima svojo dobro, a žal tudi svojo slabo stran.“ — „No! za vzrok bi bila radovedna?“ — „Vi denete malo „smokovne cikorije“ notri — in to je dobro; a ne denete prav nič same kave — to pa je slabo!“

Telegrami.

Strassburg, 22. julija. Pri volitvah v državni zbor je mesto umrlega Kablé-ja izvoljen pravdnik Petri, kandidat zmernih Alzacianov in enega dela Staronemcev z 6474 glasovi. F.M. Moltke je dobil 1163 glasov, 2936 listkov je bilo praznih.

Carigrad, 22. julija. „Reuterjevo izvestje“: Turška vlada pripravlja nova pojasnila gledé egiptške pogodbe; zvečer jih odpošlje Rustem-paši.

Tuji.

20. julija.

Pri **Maliču**: Leop. Aengstl, civilni komisar, z Dunaja. — Leidemaler, Novak in Seidel, trgovci, z Dunaja. — Anton Felkl, potovalec, iz Prage. — M. Lunjak, potovalec, iz Brna. — Martin Kalteneker, potovalec, iz Albe. — Franc Doser, asek. uradnik, iz Gradea. — Jožef Resol, trgovec, iz Gradea. — Zwenkl, posestnik, iz Sevnice. — A. Spillimbergo, trgovec, iz Vičence. — Dimmer, Lindemann, Bavadona, Gattorno, Bletta in Brunner, zasebniki, iz Trsta. — Dr. Alojz Moretti, odvetnik, iz Dalmacije. — H. Sterin, zasebnik, iz Gorice. — A. Kunčič, zasebnica, iz Sežane.

Pri **Stonu**: Otto Mosettig, zasebnik, z soprogo, iz Aten. — Jožef Jellačič, trgovec, z Dunaja. — Ana Köhler, soproga knjigovodje, iz Zagreba. — Ed. Kraut, trg. potovalec, iz Temešvara. — Ig. Gunsberger, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Hanisch, ravnatelj, z soprogo, iz Gradea. — Karol Schneider, mesar, iz Gradea. — Marija Pikart, zasebnica, z hčerjo, iz Maribora. — L. Ugrinčič, zasebnik, iz Gradiške. — Ferrazzi, Brutta in Mandel, zasebniki, iz Trsta. — Birner in Mattersdorfer, trgovca, iz Reke.

Pri **Bavarskem dvoru**: Joachimsthal, Parsehe in Simong, učitelji, iz Nimburga. — Karol Högelberger, trgovec

z soprogo, iz Gradea. — Janez Mercher, mlinarjev sin, iz Kota. — Edvard Gutscher, natakár, iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Matula in Emil pl. Langi, načelnika postaj, iz Češkega. — K. Zagorjan, posestnik, iz Pudoča. — Skaller, Megaci, in Malagozi, zasebniki, iz Trsta.

Pri **Avstrijskem caru**: Simon Getzel, trgovec, iz Gradea. — F. Vončina in J. Močnik, zasebnika, iz Idrije.

Umrli so:

20. julija. Rudolf Strukel, delavčev sin, 3 mes., Poljanska cesta št. 18, vsled katara v črevesu.

Vremensko sporočilo.

Ura	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	735.86	+20.5	brezv.	jasno	0.00
21. 2. u. pop.	735.68	+30.0	sr. jzap.	n. oblačno	
9. u. zveč.	737.99	+23.7	sr. jzap.	n. oblačno	

Vroče in jasno, zvečer na severu oblačno, zvečer se je na severu in vzhodu bliskalo. Srednja temperatura 24.7° C., za 5.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

22. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 40 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 70 „
4% avstr. ziata renta, davka prosta	113 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 60 „
Akcije avstr.-ogerske banke	883 „ — „
Kreditne akcije	281 „ 90 „
London	126 „ 05 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 99 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 92 1/2 „

Zahvala.

Podpisani se iskreno zahvalim vsem, ki so k pogrebu spremili mojega brata, kateri je umrl 18. julija previden s svetimi zakramenti; zlasti prečastiti duhovščini iz Sodražice in Lašič, gg. pevcem in nekterim Sodražanom, posebno št. Gregorskim farmanom, kateri so se v mnogobrojnem številu pogreba vdeležili; kakor tudi blagorodnemu g. Murniku in gospd. Zupančičevi za prekrasno venca.

Št. Gregor 21. julija 1887.

J. Brenc.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglaši. Srčen pozdrav!

(39) Anton Krašović, posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

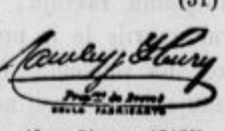
Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporočá se pa izkušeni Živin-ski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporočá, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl

Najboljši
papir za cigarete
je
LE HOUBLON
Francoski izdelek
CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.
Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih. (31)

FAC-SIMILE DE L'ANTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

*) Več o ranjšem smo poročali že v štev. 162. med „domaćimi novicami“.